

§16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Lemvej 2B, 6900 Skjern
4. april 2022

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Lemvej 2B
6900 Skjern

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk
Dato
4. april 2022
Sagsnummer
21-013369

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen

Lemvej 2B, 6900 Skjern



Virksomhedens art:

Matrikel nr.:

Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:

Kvalitetssikret af:

Indholdsfortegnelse

Smågriseejendom

14a m.fl., Bækbo, Dejbjerg

Husdyrbrug omfattet af §16 a i husdyrbrugsloven

Ringkøbing-Skjern Kommune

DJ

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøgodkendelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Biaktiviteter	5
Afgørelsen	5
Vilkår for miljøgodkendelsen	7
Generelt	7
Nye og reoverede stalde	7
Nye opbevaringsanlæg	7
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	8
Beholdere til flydende husdyrgødning	9
Ny gyllebeholder	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	10
Beskyttelse i forhold til naboer	11
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	13
Uheld og risici	13
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	13
Ophør	13
Formalia	14
Lovgrundlag	14
Høring og offentliggørelse	14
Klagevejledning	15
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	16
Miljøvurderingen	18
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	18
Beskrivelse af husdyrbruget	18
Lokalisering	22
Forbudszoner	22
Afstandskrav	23
Beskyttelseslinjer	23
Samlet vurdering af lokalisering	24
Påvirkning af landskab	24
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	25
Påvirkning af vilde planter og dyr	25

Ammoniak påvirkning af natur	25
Påvirkning af bilag IV-arter	31
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	32
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	33
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	38
Påvirkning af naboer	39
Lugt	39
Støj og rystelser.....	42
Lys.....	43
Fluer og skadedyr.....	43
Støv.....	43
Transport.....	44
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	47
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	47
Staldindretning.....	49
Opbevaring og behandling af husdyrgødning	49
Vand og energiforbrug, samt klima	50
Fodring	53
Management.....	53
Alternativer og fravalg BAT	54
Alternative løsninger	56
0-alternativ.....	56
Egenkontrol.....	57
Konklusion	57
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	58
Bilag 2: Produktionsareal i eksisterende stalde.....	59
Bilag 3: Afløbsplan	60
Bilag 4: Til- og frakørsels forhold.....	61
Bilag 5: Adresser inden for konsekvensradius.....	62
Bilag 6: Natur	63

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033 Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Lemvej 2B 6900 Skjern
Bedriftens adresse	Lemvej 2B 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk, Helle Borum Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing Telefon: 29679435 E-mail: hbo@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600038124
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	226911, indsendt d. 18/5-2021, ver. 2

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
1 Klimastald	1961	1524	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
2 Klimastald	2980	2534	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
3 Klimastald (2015)	2638	2244	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
4 Klimacontainere (2 stk.)	157	128	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Nye Staldafsnit					
5 Klimasektion 2021	875	760	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Eksisterende gylletank	Flydende	3200	752	Teltoverdækning
Eksisterende gylletank	Flydende	4000	861	Teltoverdækning
Nye opbevaringslagre				
Ny gylletank	Flydende	4000	847	*Teltoverdækning (frivilligt tiltag i forhold til BAT)

* Der etableres telt på den nye gyllebeholder som et frivilligt tiltag i forhold til BAT, da det ikke er nødvendigt for at overholde BAT på ejendommen. Det er et krav, da der er under 300 m til nærmeste nabobeboelse.

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 18/5-2021 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Lemvej 2B, 6900 Skjern.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Lemvej 2B, 6900 Skjern i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets produktionsareal ved en forlængelse af klimastald 3 samt opførelse af en ny gyllebeholder på 4000 m³.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Teltoverdækning af de to eksisterende gyllebeholdere

IE-Brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da der er tale om en smågriseejendom. Det ansøgte har en ammoniakfordampning > 3.500 kg NH₃-N/år, og er dermed omfattet af § 16a i Husdyrbrugsloven.

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 14a, Bækbo, Dejbjerg beliggende på adressen Lemvej 2B, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter en udvidelse af husdyrbrugets produktionsareal ved en forlængelse af klimastald 3 samt opførelse af en ny gyllebeholder på 4000 m³.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
1 Klimastald	1961	1524	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
2 Klimastald	2980	2534	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
3 Klimastald (2015)	2638	2244	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
4 Klimacontainere (2 stk.)	157	128	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	

Samt opførelse af en ny klimasektion i forlængelse af den eksisterende klimastald fra 2015:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Nye Staldafsnit					
5 Klimasektion 2021	875	760	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	

Derudover opføres der en ny gyllebeholder med teltoverdækning i tilknytning til de to eksisterende gyllebeholdere

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Eksisterende gylletank	Flydende	3200	752	Teltoverdækning
Eksisterende gylletank	Flydende	4000	861	Teltoverdækning
Nye opbevaringslagre				
Ny gylletank	Flydende	4000	847	Teltoverdækning (frivilligt tiltag i forhold til BAT)

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 226911, indsendt den 18/5-2021, version 2.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Lemvej 2B meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Nye og reoverede stalde

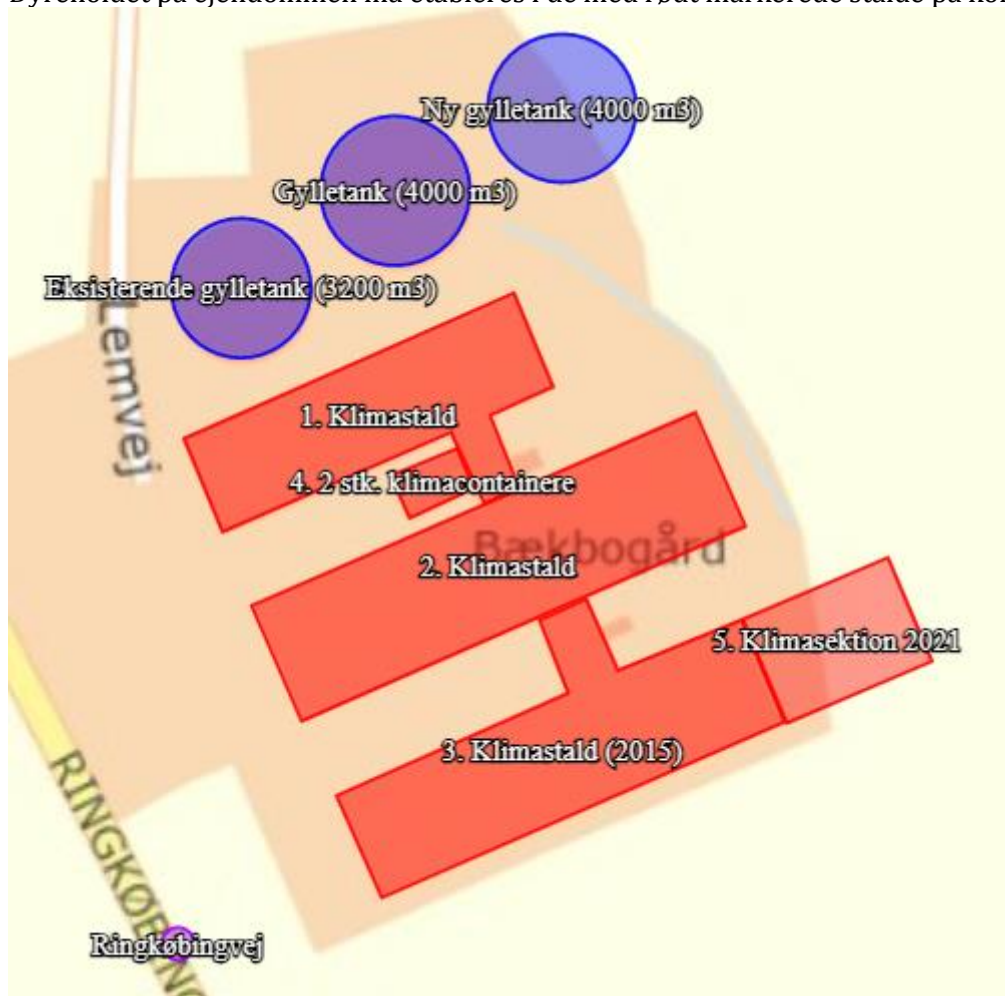
- 6) Der må opføres en ny klimasektion i forlængelse af den eksisterende klimastald 3 på i alt 875 m², hvor af produktionsarealet udgør 760 m². Stalden skal etableres med staldsystemet toklimastald, delvis spaltegulv til smågrise.
- 7) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.
- 8) Den eksisterende slørende beplantning omkring husdyranlægget ud mod Ringkøbingvej skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes.
- 9) Drænet omkring ejendommen til overfladevand fra markerne skal flyttes, så afstandskravet på 15 meter til bygningerne og gylletankene er overholdt.

Nye opbevaringsanlæg

- 10) Der må opføres en ny gyllebeholder på 4000 m³ med teltoverdækning.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

11) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.



12) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
1 Klimastald	1961	1524	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
2 Klimastald	2980	2534	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
3 Klimastald (2015)	2638	2244	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
4 Klimacontainere (2 stk.)	157	128	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	
Nye Staldafsnit					
5 Klimasektion 2021	875	760	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	

- 13) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Effekt NH ₃ -N %
Eksisterende gyllebeholder	Teltoverdækning	50
Eksisterende gyllebeholder	Teltoverdækning	50

- 14) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	<p>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes.</p> <p>Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom.</p> <p>Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.</p>

Beholdere til flydende husdyrgødning

Ny gyllebeholder

- 15) Den nye gyllebeholder skal etableres med telt overdækning, da der er nabobeboelse indenfor 300 m fra gyllebeholderens placering.
- 16) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

- 17) Der skal senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse, plantes slørende beplantning omkring beholderen ud mod Lemvej i en afstand af ca. 10 m fra beholderens kant. Alternativt skal beplantningen ske senest førstkomende efterår. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.
- 18) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 19) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 20) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringingsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.
--------	--

Beskyttelse i forhold til naboer

- 21) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.			
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.			
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	
				Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time
Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time	
Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time	
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.			
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15	
		Dag kl. 07.00-18.00	20	
Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25		

	Øvrige rum	Hele døgnet	30
	Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"		
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.		
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L_{aw} i dB
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00 Dag kl. 07.00-18.00	75 80
	Institutioner	Hele døgnet	75
	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.		
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>		
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>		
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>		
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i		

	overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.
--	--

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 23) Dokumentation i form af kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Uheld og risici

- 24) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 25) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 26) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 27) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 28) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2225 af 27. november 2021
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om anvendelse af gødning nr. 1551 af 2. juli 2021.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1986 af 27. oktober 2021 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 24. maj 2021 til den 14. juni 2021, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra 21. februar 2022 til 28. marts 2022.

Naboer: Ejere og beboere af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 1464 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at 6udvidelser på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af

udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 4. april 2022 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 2. maj 2022.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget



Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune



Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af ejendommen på Lemvej 2B, 6900 Skjern

Konsulent: Helle Borum (Vestjysk), e-mail: hbo@vetjysk.dk

Interessenter se nedenstående liste.

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 1464 meter:

Matrikulære naboer til matrikel nr. 14a, Bækbo, Dejbjerg, se bilag 5.

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Vestjysk, Konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter en udvidelse af produktionsarealet ved en forlængelse af klimastald 3, samt opførelse af en ny gyllebeholder i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ejendommen Bækbogård, Lemvej 7, 6900 Skjern er beboelsesejendom tilknyttet bedriften. Selve produktionen (staldbygningerne) foregår på Lemvej 2B, 6900 Skjern.

Udover denne ejendom ejer og driver ansøger Holmager 2, 6940 Lem, hvorpå der er søer, Øster Lemvej 19 med slagtesvin, Vennervej 18 med polte (søer) og Holstebrovej 97 med slagtesvin/polte.

Afstanden mellem de to ejendomme Lemvej 2B og Holmager 2 er ca. 7 km. Der er længere til Holstebrovej 97 og de øvrige ejendomme.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Lemvej 2B, Holstebrovej 97, Holmager 2, Øster Lemvej 19 og Vennervej 18. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Lemvej 2B.

Når grisene er ca. fire uger gamle flyttes de fra Holmager 2 til smågrisestaldene på Lemvej 2B. Her går de indtil de er ca. 11-12 uger gamle og vejer omkring 30 kg. Smågrisestalden er typisk indrettet med to-klimastier, hvor der er en overdækning i den ene del af stien. Overdækningen fungerer som en hule, hvor klimaet er varmere end i resten af stalden. To-klimastierne er indrettet med delvist spaltegulv, i form af et fast gulv under overdækningen, hvor grisene hviler sig, og spaltegulv i den del af stien, hvor de gøder.

Staldene på husdyrbruget er indrettet med gyllesystem, hvor husdyrgødning fra dyreholdet opsamles i gyllekummer under staldgulvet og føres via pumpesystem og rørledninger til gyllebeholderne.

Dyreholdet fodres med hjemmeblandet foder (tørfoder), som normalt består af korn, soja- eller andre proteinkilder, fedtstoffer og mineral- og vitaminblandinger med enzymer og andre mikronæringsstoffer.

Foder opbevares og blandes på Lemvej 2B. Blandingen af foder og selve fodringen er fuldautomatisk.

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
1. Klimastald	1961	Blandet ventilation	6 m	(#414434) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1524
2. Klimastald	2980	Mekanisk ventilation	6 m	(#414436) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2534
3. Klimastald (2015)	2638	Mekanisk ventilation	6 m	(#414438) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2244
4. 2 stk. klimacontainere	157	Mekanisk ventilation	6 m	(#414440) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	128
5. Klimasektion 2021	875	Mekanisk ventilation	6 m	(#420404) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	760
Sum						7190

Beskrivelse af det ansøgte/ændringen:

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal. Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Dvs. at der er fratrukket gangarealer. Inventar og foderkrybber er ikke fratrukket. Ansøger har forestået opmålingen og leveret tallene til brug for ansøgningen.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse godkendes en forlængelse af klimastalden fra 2015. Stalden forlænges med 875 m², hvoraf 760 m² er produktionsareal.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
1. Klimastald	1961	Blandet ventilation	6 m	(#414435) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1524
2. Klimastald	2980	Mekanisk ventilation	6 m	(#414437) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2534
3. Klimastald (2015)	2638	Mekanisk ventilation	6 m	(#414439) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2244
4. 2 stk. klimacontainere	157	Mekanisk ventilation	6 m	(#414441) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	128
Sum						6430

Beskrivelse af nudriften:

Den nuværende lovlige produktion på ejendommen består af en årsproduktion af 112.000 smågrise (7,2-31 kg). Med den nye godkendelse og opførelsen af den nye sektion vil produktionen kunne øges med ca. 14.000 smågrise/år.

Det nyeste tillæg til den eksisterede miljøgodkendelse af 18. september 2015 er fuldt udnyttet.

Tidligere godkendelser:

- Miljøgodkendelse af 28-11-2011
- 1. tillæg til godkendelsen af 18-9-2015

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
1. Klimastald	1961	Blandet ventilation	6 m	(#420406) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1524
2. Klimastald	2980	Mekanisk ventilation	6 m	(#420407) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	2534
Sum						4058

Beskrivelse af 8-årsdrift:

8 års driften stammer fra miljøgodkendelsen af 28. november 2011 – en produktion af 60.000 smågrise.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Eksisterende gylletank (3200 m ³)	Flydende			4 m høj. Diameter: 30 m	752
Gylletank (4000 m ³)	Flydende			4 m x 39,9 m	861
Ny gylletank (4000 m ³)	Flydende				847
Nudrift					
Eksisterende gylletank (3200 m ³)	Flydende			4 m høj. Diameter: 30 m	752
Gylletank (4000 m ³)	Flydende			4 m x 39,9 m	861
8 års drift					
Eksisterende gylletank (3200 m ³)	Flydende			4 m høj. Diameter: 30 m	752

Beskrivelse af ændringerne på husdyrbrugets opbevaringslagre:

De to eksisterende gyllebeholder er alle opført med teltoverdækning, hvilket der er vilkår til i forhold til BAT. Der opføres derudover en ny gyllebeholder på 4000 m³, som også opføres med teltoverdækning. Teltoverdækningen på den nye gyllebeholder er ikke et krav i forhold til BAT, men fordi nærmeste nabobeboelse ligger indenfor 300 meter.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Eksisterende gylletank (3200 m ³)	Navn: OverdaekningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Gylletank (4000 m ³)	Navn: OverdaekningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Nudrift		
Eksisterende gylletank (3200 m ³)	Navn: OverdaekningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Gylletank (4000 m ³)	Telt	50,0
8 års drift - Ingen data		

De to eksisterende gyllebeholder anvender teltoverdækning som miljøteknologi til reduktion af ammoniak. Teltoverdækningen reducerer ammoniakemissionen med 50 % for den enkelte gyllebeholder.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Opbevaringsanlæg	Opførsels år / 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	2009/2019	3.200	752	Overdækning
Gylletank 2	2015	4.000	861	Overdækning
Gylletank 3 (ansøgt)		4.000	847	Overdækning*
I alt		11.200		

*Teltoverdækningen indgår ikke som BAT-teknologi med udelukkende som et frivilligt tiltag.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Kommunens bemærkninger:

Ansøger har redegjort for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til rådighed for husdyrbruget.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	Mere end 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	Mere end 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	Mere end 50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	Mere end 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	Mere end 25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	Mere end 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	Mere end 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Mere end 15 meter (drænet omkring ejendommen flyttes, så afstandskravet kan overholdes)
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Mere end 15 meter
Naboskel	30	Mere end 30 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er et dræn rundt om ejendommen til opsamling af overfladevand fra marken. Det nuværende dræn er placeret indenfor byggefeltet for den nye tilbygning og den nye gyllebeholder. I forbindelse med opførelsen af disse flyttes drænet, så afstandskravet på 15 meter overholdes.

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Dejbjerg Skovlandskab.

De plantage- og hedeprægede karaktertræk bør opretholdes eller styrkes i landskabsområdet. Særligt for landskabsområdet er den lille skala og landskabsrum med afgræssede enge i ådalene og terrænlavningerne.

Der bør generelt være opmærksomhed på, at der fra højdepunkter er vide udsigter over flere landskabsområder og plantager i dette landskabsområde og de omgivende landskabsområder. Dels bør der værnes om udsigterne, og dels bør der være opmærksomhed på, at ændringer kan påvirke landskabet både lokalt og i de omkringliggende landskaber. Der bør tages hensyn til, at ændringer i landskabsområdet kan optræde synligt på stor afstand og påvirke udsigterne på tværs af landskabet, også i de omkringliggende landskabsområder, især mod vest.

Nyt landbrugsbyggeri kan etableres i tilknytning til eksisterende byggeri, og andet stort byggeri kan indpasses i de dele af landskabet, der er præget af en stor skala.

Det er væsentligt, at der tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk, placering i terrænet, og at nyt byggeri tilpasses det eksisterende, så det samlet fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Bygningsbeskrivelse

Den nye tilbygning opføres i forlængelse af stalden opført i 2015. Tilbygningen bliver magen til stalden fra 2015 med en bygningshøjde på ca. 7 meter, bygget i elementer med søsten og en taghældning på ca. 15 grader.

Den nye gyllebeholder placeres øst for de eksisterende gyllebeholdere på en lige række. Gyllebeholderne ligger i tilknytning til de eksisterende staldbygninger. Hele ejendommen vil fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Der skabes sammenhæng mellem nye og gamle bygninger ved at arbejde med en gennemgående farveholdning og materialevalg, da den nye tilbygning vil der blive opført med i lignende materialer og farvevalg som de eksisterende bygninger.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning:

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

De eksisterende staldbygninger inklusiv den nye tilbygning, samt de eksisterende gyllebeholdere og den nye gyllebeholder vil være delvis synlige fra Ringkøbingvej og Lemvej.

Der er eksisterende læhegn og afskærmende beplantning mod nordvest ud mod Ringkøbingvej og krydset med Lemvej. Denne beplantning vurderes at være vigtig for at indpasse husdyrbruget ind i landskabet.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg skal beplantning omkring anlægget mod nordvest ud mod Ringkøbingvej bibeholdes og vedligeholdes, hvilket der er stillet vilkår til.

Derudover skal der beplantes slørende beplantning omkring gyllebeholderne ud mod Lemvej i afstand af ca. 10 m fra beholderens kant, hvilket der er stillet vilkår til. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i

udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug

	0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Beregninger til de nærmeste kategori 1 naturområder

3. Surt overdrev - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	3. Klimastald (2015)	6671
Gødningslager	Eksisterende gylletank (3200 m3)	6686

Naturpunkt: 3. Surt overdrev	
Kategori	Kategori 1
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 3. Surt overdrev				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: 1. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 2. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 3. Klimastald (2015)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 4. 2 stk. klimacontainere	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 5. Klimasektion 2021	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Eksisterende gylletank (3200 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gylletank (4000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gylletank (4000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

8. Surt overdrev - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	1. Klimastald	7057
Gødningslager	Eksisterende gylletank (3200 m3)	7062

Naturpunkt: 8. Surt overdrev

Kategori	Kategori 1
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 8. Surt overdrev

Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: 1. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 2. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 3. Klimastald (2015)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 4. 2 stk. klimacontainere	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 5. Klimasektion 2021	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Eksisterende gylletank (3200 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gylletank (4000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gylletank (4000 m3)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Anlægget er beliggende ca. 6,7 km nordvest for det nærmeste ammoniakfølsomme kategori 1 naturområde (Surt overdrev). Der er også beregnet til det nordligere beliggende sure overdrev.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområderne viser, at totaldepositionen til naturområderne fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N pr ha. pr. år. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområderne er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Beregninger til de nærmeste kategori 2 naturområder

1. Dejbjerg hede (1) - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	5. Klimasektion 2021	987
Gødningslager	Ny gylletank (4000 m3)	1004

Naturpunkt: 1. Dejbjerg hede (1)	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,1 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,2 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 1. Dejbjerg hede (1)				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: 1. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 2. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,1
S: 3. Klimastald (2015)	Landbrug	0,0	0,1	0,1
S: 4. 2 stk. klimacontainere	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Eksisterende gylletank (3200 m ³)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gylletank (4000 m ³)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 5. Klimasektion 2021	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gylletank (4000 m ³)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

2. Dejbjerg hede - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	5. Klimasektion 2021	970
Gødningslager	Ny gylletank (4000 m ³)	1048

Naturpunkt: 2. Dejbjerg hede	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,1 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,2 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: 2. Dejbjerg hede				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: 2. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,1
S: 4. 2 stk. klimacontainere	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 3. Klimastald (2015)	Landbrug	0,0	0,1	0,1
S: 1. Klimastald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gylletank (4000 m ³)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Eksisterende gylletank (3200 m ³)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 5. Klimasektion 2021	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gylletank (4000 m ³)	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Anlægget er beliggende ca. 960 m vest for, det nærmeste kategori 2 naturområde (Dejbjerg Hede).

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,2 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1,0 kg N/ha/år er overholdt.

Tålegrænsen for hede vurderes til at være mellem 10-20 kg N /ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018, beregnet til 14,8 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

Det betyder, at den nederste tålegrænse er overskredet, men den øverste tålegrænse ikke er overskredet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,2 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret hede, mose, eng, sø og potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)		Målsætning i Kommuneplan
			Nudrift	8-årsdrift	
Eng (4)	431	Nordøst	0,2	0,4	C-målsat
Hede (5)	800	Øst	0,0	0,1	C-målsat
Hede (6)	827	Øst	0,1	0,1	C-målsat
Mose (7)	214	Nordvest	0,3	0,7	C-målsat

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante-og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,1 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller/søer, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Der er beregnet en maksimal merbelastning med ammoniak på 0,7 kg N/ha/år til vandhullet. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 3

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Svinefoderet opbevares i de udendørs fodersiloer.

Foderet blandes i blanderiet i gavlen af den ældste stald.

Smågrisene fodres ad libitum med automatisk foderanlæg. Indkøb af foder og råvarer sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering. Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Lemvej 2B, 6900 Skjern er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
<p>Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Sanitært spildevand håndteres efter gældende regler og er adskilt fra tag- og overfladevand.</p>
Regnvand
<p>Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til kun at omfatte holdeplads ved gyllebeholder. Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder. Fremadrettet vil tagvandet fra klimastald 3 og den nye tilbygning blive ført til et nyt forsinkelsesbassin, samt afløbet fra det eksisterende bassin bliver ført til grøften ved Lemvej, der fører vandet til bækken nord for ejendommen. Regnvandet fra tagfladerne mod øst ledes til nedsivning på jorden.</p>
Restvand
<p>Definition og krav: Vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllekanaler/gyllebeholder.</p>
Spildevand fra vaskeplads
<p>Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken eller på støbt plads med afløb til gyllesystem.</p>

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 3

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af fyringsolie. Fyringsolien opbevares udendørs i en 2.000 l plasttank. Der er ikke olieaffald på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

Der opbevares ikke kemikalier og pesticider på ejendommen.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afhentes af Marius Pedersen.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Medicinsk zink

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelses § 36 er der i visse tilfælde en række restriktioner for anvendelser af husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, hvis smågrisene tildes receptpligtig medicinsk zink.

Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene.

På Lemvej 2B anvendes receptpligtig medicinsk zink til smågrise i 14 dage efter fravæning for at imødegå diarre.

Brugen af medicinsk zink udfases helt i juni 2022.

Det forventes, at størstedelen af gyllen afsættes til biogasselskab, og der så modtages afgasset gylle retur. Ved denne handling sker der en opblanding med husdyrgødning fra øvrige dyregrupper, hvorved andelen af husdyrgødning fra smågrise i returgyllen reduceres væsentligt.

Vurdering

På grundlag af at hovedparten af gyllen forventes afsat til biogasselskab, og der modtages afgasset gylle retur, vurderes brug af husdyrgødningen ikke at være i strid med gældende lovgivning i husdyrgødnings-bekendtgørelsen. Derved minimeres risikoen for, at der vil ske en ophobning af zink som på sigt forskyder balancen i jordens økosystemer og vandmiljøer.

Kommunes vurdering:

Husdyrbruget skal følge de generelle regler på området om medicinsk zink til smågrise.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger har indsendt en oversigt over affaldstyper og kemikalier, og hvordan de opbevares og bortskaffes.

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Fast affald:

Det eneste affald der opbevares på ejendommen er papir, pap, sække og dunke. Der er ca. 1 ton affald årligt, som opbevares i dertil indrettet container og bortskaffes via dagrenovation. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Farligt og klinisk risikoaffald

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Der forefindes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen.

ISAG Kode	Art	Opbevaring	Mængde (årlig)	Bortskaffelsesmetode
19.00	Forbrændingseget	Container	1.000 kg	Dagrenovation. Afhentes hver 14. dag.
50.00	Pap/Papir	Container		Dagrenovation. Afhentes hver 14. dag.
05.13	Veterinære lægemidler	Spand i forrum	150 l	Marius Pedersen

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

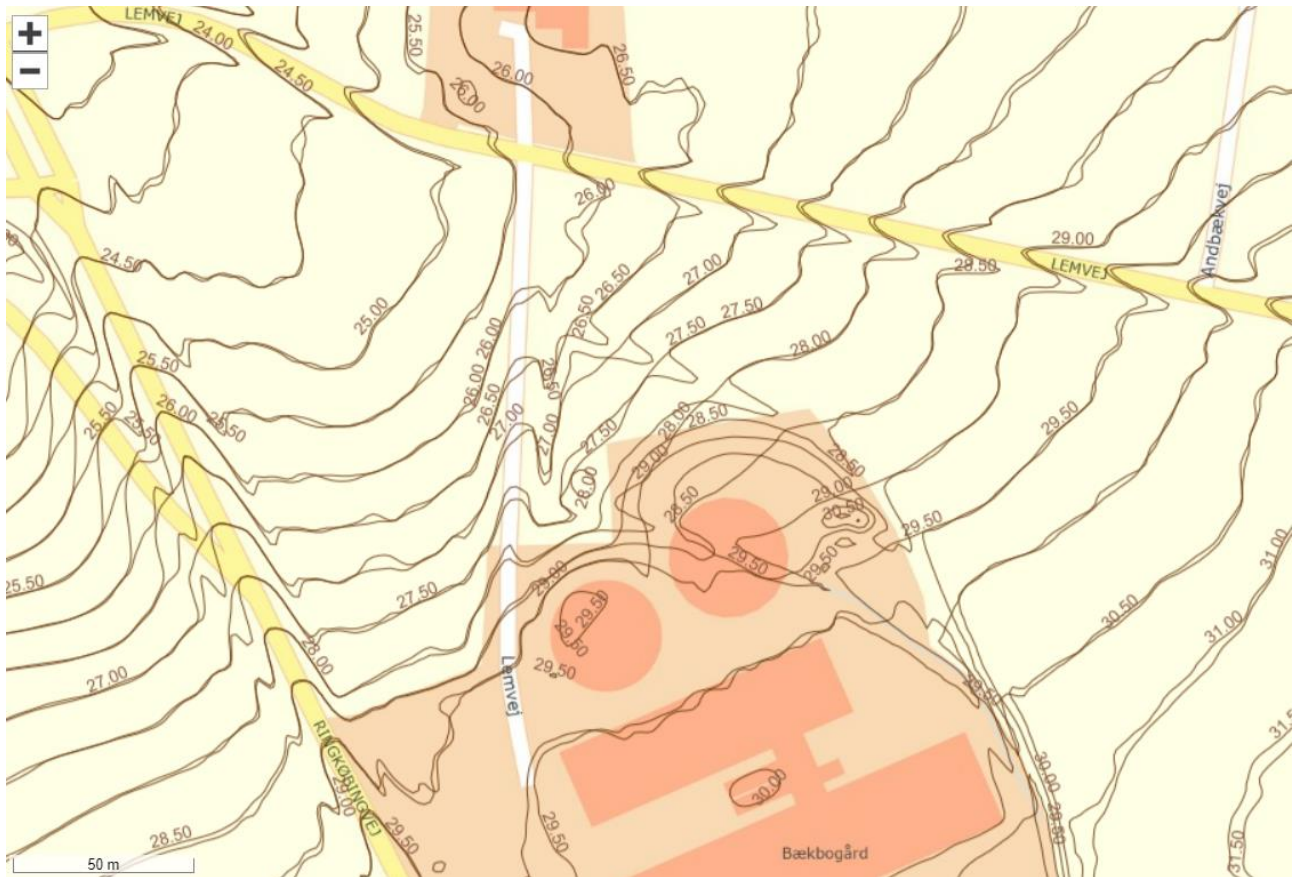
Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en af gyllebeholderne skulle springe læk, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Terrænet er faldende ned mod Lemvej. Hvis gyllen skulle løbe i vejgrøften ved et uheld kan denne spærres med halmballer eller opgravet jord, så gyllen hindres adgang til vandmiljøet.



0,5 m højdekurver

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det fx staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker 1-2 gange ugentlig. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Lemvej 2 🏠	0	NY	456,8	456,8	612,3	Ja
Bredgade 101 🏠	0	NY	905,8	905,8	1914,8	Ja
Ø. Lem By, Sdr. Lem 🏠	0	NY	1191,1	1191,1	1417,9	Ja

Konsekvenszone: 1464 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
1. Klimastald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414434	0	18288,0	32004,0	0	18288,0	32004,0	1524
2. Klimastald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414436	0	30408,0	53214,0	0	30408,0	53214,0	2534
3. Klimastald (2015)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414438	0	26928,0	47124,0	0	26928,0	47124,0	2244
4. 2 stk. klimacontainere	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414440	0	1536,0	2688,0	0	1536,0	2688,0	128
5. Klimasektion 2021	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	420404	0	9120,0	15960,0	0	9120,0	15960,0	760
Sum			86280	150990		86280	150990	

Nudrift								
Staldafsnit								
1. Klimastald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414435	0	18288,0	32004,0	0	18288,0	32004,0	1524
2. Klimastald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414437	0	30408,0	53214,0	0	30408,0	53214,0	2534
3. Klimastald (2015)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414439	0	26928,0	47124,0	0	26928,0	47124,0	2244
4. 2 stk. klimacontainere	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	414441	0	1536,0	2688,0	0	1536,0	2688,0	128
Sum			77160	135030		77160	135030	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Den ældste gyllebeholder beliggende længst mod vest er opført inden 1. januar 2007, og derfor er de ikke omfattet af krav om fast overdækning. Den skal dog have teltoverdækning, da dette anvendes som en ammoniakreducerende teknologi

Den anden eksisterende gyllebeholder og den nye gyllebeholdere er opført efter 1. januar 2007. Der er derfor krav om, at beholderne skal være forsynet med teltoverdækning, hvis de anvendes til gylle fra svin, kødædende pelsdyr eller biogasgylle med indhold af gylle fra svin eller kødædende pelsdyr. Der er stillet vilkår herom i miljøgodkendelsen. Den nye gyllebeholders teltoverdækning er ikke indregnet som et ammoniakreducerende tiltag.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

De væsentligste støjklider på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transportere, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker løbende. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker 1-2 gange hver uge vha. elpumpe. Omrøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Ansøgers vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ stor afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Lemvej 2B i betragtning af type og størrelse af produktionsanlægget, samt afstanden fra støjklider til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Ansøger har beskrevet de primære støjklider fra husdyrbruget.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Lyset i staldene er tændt i 14-16 timer i døgnet. Lyset kan ses gennem staldvinduerne. Det tændes efter behov og styres af fodringssystemet. Der er opsat LED lys i eksisterende stalde og det bliver tilsvarende i de nye sektioner.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Ejendommen er afskærmet af beplantning mod Ringkøbingvej. Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne eller trafikken.

Kommunens vurdering:

Kommunen er enig i ansøgers vurdering, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Der er tegnet kontrakt med et akkrediteret rottebekæmpelsesfirma.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusningsanlæg i alle staldafsnit.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Der er ind- og udkørsel til og fra ejendommen fra Lemvej . Der er gode oversigtsforhold ved ind- og udkørsel. Boligen overfor indkørslen er stuehuset tilhørende ejendommen. Næste ejendom (Lemvej 11) er ligeledes ejet af ansøger.

Til- og frakørselsforhold



Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Antal transporter til og fra ejendommen.

Type	Antal/uge, Nudrift	Antal/uge, ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	2	2	Ca. 60 tons / uge
Hjemmeavlet korn			De 2 amerikanersiloer fyldes i høst. Der er til 9 måneder i siloerne.
Fyringsolie	0,33	0,33	17 x årligt
Husdyrgødning	175 heraf:	175 heraf:	Årlige transporter i gyllesæsonen.
Hjemme (ikke offentlig vej)	20	20	Omregnet til 3,37
Hjemme (offentlig vej)	85	85	ugentlige transporter.
Gylleaftaler	20	20	
Lastbiltransport	50	50	
Husdyr til/fra ejendommen	6	6-7	
Dyrlæge	0,25	0,25	1 x mdr.
Døde dyr	1-2	1-2	Daka afhenter løbende, når man ringer og tilmelder døde dyr.
Affald	0,5	0,5	1 x hver 14. dag
Øvrige, fragtmand mv	0,5	0,5	
Samlet antal transporter	15	16	

De fleste transporter er med husdyrgødning og dyr. Derudover er der transporter med traktor og vogn i høst, når siloerne skal fyldes med korn. Belastningen af antallet af transporter er derfor størst i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en lille stigning i antallet af transport til og fra husdyrbruget, svarende til en ekstra transport om ugen. Der er tale om transport af husdyr til og fra ejendommen. Ejendommen på Lemvej 7, som er beliggende overfor indkørslen til ejendommen er også ejet af ansøger og fungerer som stuehus for Lemvej 2b.

Antallet af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares i kølecontainere og/eller overdækket af et kadaverdækken på en plads nord for gylletankene. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.



Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning, herunder overbrusning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi herunder klima

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
2. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
3. Klimastald (2015)	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
4. 2 stk. klimacontainere	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,50 - 0,58 ^b	0,56
5. Klimasektion 2021	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#414434) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1524	0,56	1	853		
(#414436) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	2534	0,56	1	1419		
(#414438) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	2244	0,56	1	1257		
(#414440) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	128	0,56	1	72		
(#420404) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	760	0,58	1	441		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 4042 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 662 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 4703 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 4688 kg NH₃/år.

Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag:

- Delvis spaltegulv i to-klimastalde
- Teltoverdækning på 2 gylletanke

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4042	662	4703
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4026	662	4688
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	15
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ud over beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Staldindretning

Husdyrbrugets stalde, både de eksisterende og den nye tilbygning, har delvis spaltegulv i to-klimastaldene. Det vejledende niveau for ammoniakemission er overholdt.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg og kværn er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Alle stalde er isolerede.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.

- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletanke, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletankene. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Afgasning af gylle i biogasanlæg (tilmeldt til det nye anlæg ved Nørhede)

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducerer ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring udbringning af husdyrgødning.

Vand og energiforbrug, samt klima

Vandforbrug

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra Lem vandværk.

	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)	Ændring (%)
Vandforbrug	18.000	21.000	16-17

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vandreducerende tiltag

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.
- Staldene rengøres efter iblødsætning med højtryksrensere. Derved reduceres vandforbruget til vask.

Energiforbrug

På ejendommen anvendes der energi i form af el, træpiller og fyringsolie. Elforbruget anvendes hovedsageligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

	Nudrift	Ansøgt drift	Ændring (%)
Elforbrug (kWh)	300.000	315.000	5
Fyringsolie (l)	45.000	45.000	-

Af energibesparende teknikker kan nævnes, LED-belysning og trinløs styring af ventilationen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsescensor.

Til opvarmning af stalde og stuehus anvendes der fyringsolie og i de 2 nyeste stalde træpiller. Der er ansøgt om et jordvarmeanlæg til erstatning af træpillefyret.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Der anvendes LED lys i eksisterende samt i nybyggeri.

Energireducerende tiltag

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes LED-belysning i bedriften
- Der anvendes to- klimastalde, hvorved grisenes egenproduktion af varme anvendes til at hæve temperaturen under overdækningen. Herved spares energi på opvarmning af det faste gulv.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.

- Der etableres undertryksventilation i de nye staldanlæg, hvilket reducerer energiforbruget i forhold til et ligetryksventilationsanlæg.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Tørfodringsanlægget er udstyret med en føler, der sikrer at fodringsanlægget ikke kører i tomdrift, når foderautomaterne er fyldt op.
- Gylletankene er overdækkede og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletankene. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen så vidt muligt minimeres. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i staldene, som minimerer elforbruget.
- Der anvendes hyppig udslusning en gang ugentligt i den eksisterende stald. Metanproducerende bakterier er mindre aktive ved lave temperaturer (under 15°C). Derfor kan man mindske udledningen af metan ved at pumpe gylle hyppigere fra stalden til gylletanken og skylle gyllekanalerne.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Husdyrgødning afsættes til biogas hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Afgasning af husdyrgødning reducerer jf. energistyrelsen udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold og er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasgylle har en lavere lattergas emission end fra rågylle.
- Arealerne ligger forholdsvis samlet. Gyllen leveres retur fra biogasanlægget, direkte i de tanke der ligger nærved de arealer, gyllen skal udbringes på. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn. Hvilket bidrager til et lavere forbrug af brændstof. CO₂-udledningen er lavere ved transport med lastbil, fremfor traktor.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. vand energi og klima.

Fodring

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder / råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Smågrisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. fodring.

Management

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"-produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr, foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management.

Alternativer og fravalg BAT

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt:

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Forsuring

Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestalde

Der foreligger ingen dokumentation for effekten af forsuring af gylle i slagtesvinestalde med delvist fast gulv.

Der er delvis fast gulv i smågrisestaldene.

Der er ikke gennemført forsøg i smågrisestalde med anlæg til forsuring af gylle. PH-værdien i smågrise-gylle er lavere end pH-værdien i slagtesvinegylle. Erfaringer er, at pH-værdien i slagtesvinegylle er omkring pH 7,3, og at pH-værdien i smågrise-gylle er omkring pH 6,3. Derfor forventes det, at den procentuelle reduktion af ammoniakfordampningen fra gyllekummen efter svovlsyrebehandling er mindre ved smågrise-gylle end ved slagtesvinegylle. Omvendt er der mindre svineri ved smågrise-gylle på det faste gulv, hvilket betyder, at der kun i begrænset omfang ligger gødning i stalden, som ikke er behandlet. Samlet set vurderes det, at de ovenfor nævnte reduktionsprocenter kan anvendes.

Der er ingen viden om et eventuelt svovlsyreforbrug.

Alle omkostninger er baseret på et skøn ud fra den viden man har om slagtesvin i helt andre staldsystemer. Det kan ikke siges, at være noget synderligt robust vurderingsgrundlag.

Der er ydermere rejst tvivl om en af hjørnestenene i BAT-begrebet, nemlig driftssikkerheden af systemet. Af de anlæg vi hidtil har set i praksis er kun ca. halvdelen i drift, og de variable omkostninger overstiger langt de omkostninger beregningerne i teknologi-beskrivelses baserer sig på. Ud fra dette vil man ikke kunne betegne teknologien som BAT-teknologi.

I Ringkøbing-Skjern kommune satser man storstilet på en fremtidig biogasproduktion. Så længe man ikke ønsker forsuret gylle i biogasanlæggene, vil det ikke være fornuftigt at investere i et sådant anlæg.

Det medfører at der ikke er tale om proportionalitet ved indførelse af denne teknologi på ejendommen, og teknologien kan derfor ikke betegnes som BAT på denne ejendom.

Luftrensning

Kemisk luftrensning

Der er ikke foretaget afprøvninger af kemiske luftvaskere i smågrisestalde. Der er foretaget en afprøvning i en kombineret polte- og smågrisestald.

Da der er meget lidt ammoniak fra smågrisestaldene sammenlignet med slagtesvinestalde vil det blive uforholdsmæssigt meget dyrere pr kg N at anvende luftrensning i smågrisestalde.

Biologisk luftrensning

Der er opnået flest erfaringer med biologisk luftrensning af ventilationsluft fra stalde til slagtesvin. Det vurderes dog, at der ikke er væsentligt forskel på den biologiske omsætning af ammoniakindholdet i luft fra smågrisestalde sammenlignet med slagtesvinestalde, idet ammoniak er et veldefineret stof, hvis omsætning i en luftrenser ikke afhænger af hvilken dyretype, der er kilde til ammoniakken. Den kvantitative effekt af biologisk luftrensning ved smågrisestalde er dog anderledes end ved slagtesvinestalde, idet en række driftsforhold ved smågriseproduktion adskiller sig væsentligt fra driftsforholdene ved slagtesvineproduktion.

Det er derimod mindre sikkert, hvor stor en del af erfaringen med anlæggenes effekt på lugt fra slagtesvinestalde, der kan overføres til anlæg med smågrise. Det skyldes, at lugtstofferne og deres individuelle betydning for det samlede lugtindtryk i ventilationsluften fra de to husdyrbrug ikke er veldefineret, og at en række forhold med betydning for lugt er forskellige i de to staldtyper. Herunder regnes fodersammensætning samt stald- og gylletemperatur at have særlig betydning for den kemiske sammensætning af lugtstoffer fra de forskellige dyregrupper.

Der er imidlertid en del problemer med tilstopning af filtre, ligesom der ikke er foretaget en økonomisk evaluering af biologisk luftrensning. Der arbejdes fortsat intenst på udviklingen af driftsikre anlæg til kemisk og biologisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet.

Den biologiske luftrensnings effekt på ammoniak er afprøvet i en enkelt smågrisestald. I denne afprøvning var en biologisk luftvasker fra Skov A/S i sommerperioden i stand til at reducere ammoniakkoncentrationen i ventilationsafkastet fra en koncentration på 1,3 – 4,3 ppm (parts per million) i den urensede luft ned til 1 ppm i den rensede luft (Lyngbye, 2008). Igangværende målinger (2010) indikerer, at rensning til samme niveau kan opnås under vinterforhold.

Spærkonstruktionen på de eksisterende stalde er ikke udført, så den vil kunne bære luftrensere.

Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i hverken nye eller gamle staldanlæg.

Gyllekøling:

Der vil ikke være proportionalitet i at begynde at brække de eksisterende gyllekanaler op for at nedstøbe køleslanger. Teknikken er fravalgt også i den nye stald, da ammoniakreduktionen løses ad anden vej.

Benzoesyre

Benzoesyre må maksimalt anvendes med 0,5% til smågrise. Det har en meget ringe ammoniakreducerende effekt. Benzoesyre er fravalgt på grund af prisen på syren. Benzoesyre er ikke på teknologilisten.

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet at teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtesvinestalde.

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til slagtesvinestalde.

Gyllekøling

Da der hovedsageligt er tale om eksisterende stalde vil etablering af gyllekøling være for omkostningstungt.

BAT er overholdt og der er anvendt andre virkemidler.

Kommunens vurdering:

Fravalgene er beskrevet og velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak, da den vejledende ammoniakemissionsgrænseværdi for BAT er overholdt. Ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at der ansøges om en forlængelse af den eksisterende stald, hvilket anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Ansøger oplyser:

- Der laves E-kontrol.
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Kommunens bemærkninger

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget, samt opførelse af en forlængelse af den eksisterende stald med en ny klimasektion på i alt 875 m² med et produktionsareal på 760 m² og en ny gyllebeholder med teltverdækning på 4000 m³ kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet,

udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt



Bygning	Anvendelse
1	Klimastald
2	Klimastald
3	Klimastald
4	Klimastald (ny sektion)
5	Blanderer (foder)
6	Klimacontainere
7	Udlevering
8	Amerikanersiloer
9	Fodersiloer
10	Gylletank (3200 m ³)
11	Gylletank (4000 m ³)
12	Gylletank (4000 m ³) ny

Bilag 2: Produktionsareal i eksisterende stalde



Bilag 3: Afløbsplan

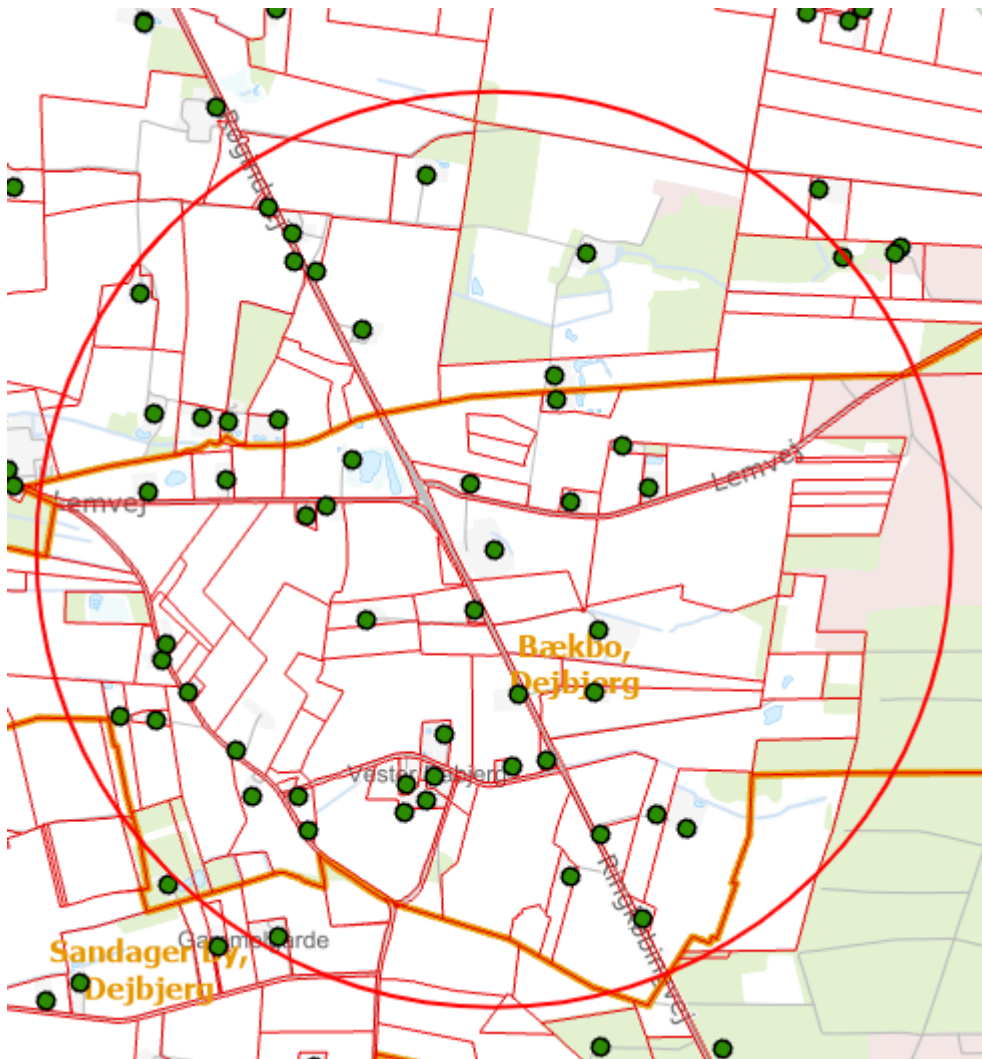


Bilag 4: Til- og frakørsels forhold



Bilag 5: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 1464 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnat.



Bilag 6: Natur

